

LANDAHL, MÅRTEN JOHAN

Högmässa-predikan på påsk-dagen,
hållen i Yllestads kyrka af Skara stift år
1825 af Mårten Joh. Landahl ...

Annoterad af en uppmärksam åhörare
och till trycket befordrad. Skara, tryckt
hos C.M. Torin,

1825

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

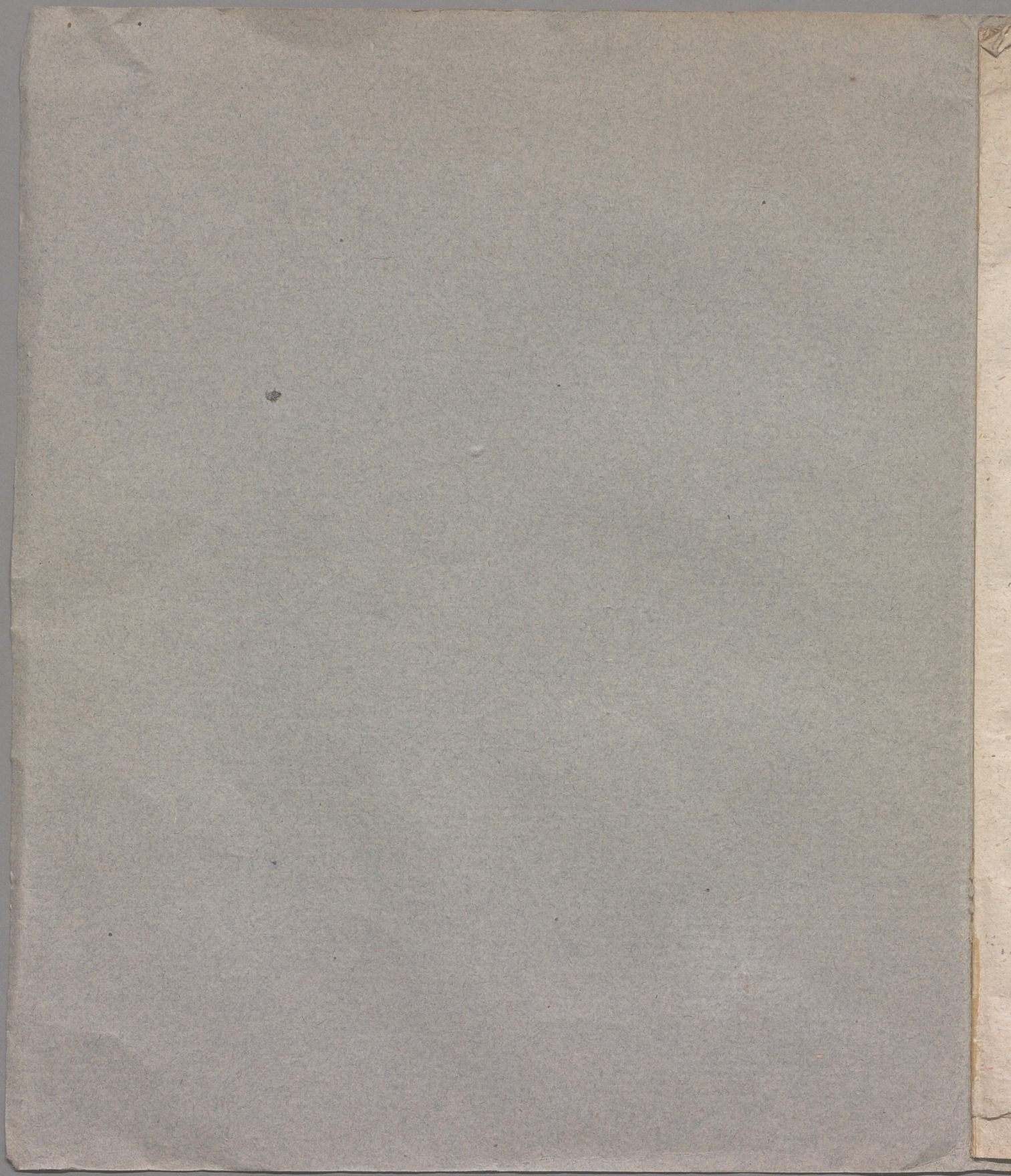
Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Landahl, M. J.

Sv. S. n.
Tert.
Fred.
(E)
1200 - 1219
1700 - 1899

H ö g m ä s s o - P r e d i k a n

på Påsk-Dagen,

hållen

i Vlleseads Kyrka af Skara Stift år 1825

af

MÄRTEN JOH. LANDAHL,

S. M. Adjunct.

Reviderad af en uppmärksam Åhörare och till trycket befordrad.

SKARU, tryckt hos E. M. Torin, 1825.

Teol.
Pred.

Oh

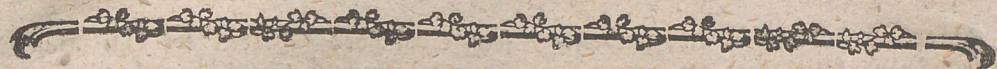
1800-1849
1700-1829

Och jag såg såsom ett glashaf beblandadt med eld, och dem stå på samma
glashaf som seger wunnit hade på wilddjuret, och dess beläte, och wedertrecken, och
på dess namns tal, och de hade Guds harpor;

Och de sjungo Mose Guds tienares sång, och Lamfens sång, sågande: For
och underlig äro din werk, Herre Gud allswäldig; rättfärdige, och sanne äro dine
wägar, du helgonens Konung. Uppenb. B. 15: 2. 3.

Styrk mig med Andans kraft m. m. G. Sw. Ps. No 323: 5. 6.

I ditt stora och i alla Ewigheters Ewighet höglöfwade Treeniga namn:
Fader, Son och Helige Ande. Amen.

I n g å n g e n.

I Skolen förnimma, att jag är Herren; då jag hafwer öppnat edra griffter, och haft eder, mitt folk, derut — Och jag skall gifwa min Anda uti eder, att I skolen få lif igen, och jag skall sätta eder uti edert land igen.

Sådan af tröst och uppmuntran uppskyld Prophetisk hälsning gif Herren fordom sitt, för des orro och olydnad, till fångenskapen i Babel bortförde egendoms folk, Israël, hwarom wilåsa uti Hesekiels 37 Cap. 13 - 14 w. Och att detta folk då war nedtryckt så wål af andelig som lekamlig tråldom och en fasausfull dödsstruktan, derom wittnar tydeligen Herren sjelf i föregående 11 versen af samma Cap., der Han införer dem talande: "wi äro torre ben, och wårt hopp är ute; och wi äro förtappade." Dertfore lämpar ock den långmodige och barmhertige Gudén här, såsom alltid och allestädes, sin hugswalelse till de nödlidande, efter beskaffenheten af deras behof, och lofwar således

att ej allenast gifwa dem större ljus ont sitt dolda ledningsfätt med dem, utan äfwen göra sin wäsendteliga godhet så bekant och kånbar för dem, att ingen skulle hafwa orsak till twiflan och mistrostan på Hans rättwisa och nådiga regering, helst Han nu, medan de ännu lågo under Hans straff och tuktan, försäkrar, att Han will af sin egen bñjelse till mildhet, anse dem för sitt folk, genom sin allmägt och wisshet bereda dem förlofning ur deras lekamliga fångelse, afhjelpa deras sorg och nöd, samt lyckligen försätta dem till ro inom Israëls gränsor; men, ännu mer, Han lofwar dem ock en öppen och fri utgång från deras andeliga tråldom, deras a sgudar, styggelse och allahanda synder, o.

23, genom Jesu Christi uppståndelses kraft; lofwar i följe deraf, att genom sin Helige Ande omskapa dem till nya andeliga wareser, som i Hans bud wandra och i tron och kärleken framhårda, då äfwen hoppet om en glad uppståndelse och ett saligt intråde i det himmelska Fäderneslandet aldrig skulle förden förswinna. Merlöste själar! äfwen wi äro olle i Christo Jesu kallade att vara Guds egendomsfolk, då wi i dopets heliga delaktighet upptogos, och kunde således anse himmelen, såsom vårt rätta fädernesland. Men ack! huru många äro wäl de ibland oss, som på denna Herrans dag kunna stamma sina harpor till Hans åra, som är en förblindad, syndfull och under mörkrets magt fingen werlds trognaste Lärare, Medlare och Syresman, samt dödens och afgrundens besegrare? Huru många äro wäl de, som hafwa förwarat den första kärleken och förblifwit stadigt i det sälla nådaståndet, det land, som flyter af salighets honung? Eller huru många äro nu ibland de olycklige, som wid detta Babels älswor, denna fallna christenheten, kunna siunga en af det gamla Sions krenas wisor till vår himmelske konungs lof? O! skulle de flåstas samweten wakna, så måste de wisserligen instamma i denna klago-wisa: "af vårt hufwud är kronan fallen, ack we, att wi så syndat hafwe" (Jerem. Kl. Wis. 5. 16).

Domwända syndare! Kara! som rusar, lil strömmen, så wäldsam dit ewiga förderf till möte, stanna några stunder, och bestinna hurudan du är, och hworthån du hastar. Herren ser dig, och huru kan du undfly Hans allwetenhets och rättfärdighets ögon, hwilka äro så

som eldslågor? Herren ser dig, Han ser och ännu till dig i barmhertighet; ty "Han skådar webbermöda och jämmer" (Ps. 10. 14, och wille ger na att du kände Honom, så att Han finge hjälpa dig, såsom Han är en trofast nödhjelpare och alltid welat wara ett fångets folks förlofware. Men du sofwer, arma folk! och "wet icke att du är ussel, eländig, jämmerlig och blind" (Upp. B. 3. 17). Du har mistat din döpfelses nåd, Jesu rättfärdighets skrud, den Helige Andas infegel och din himmelske Faders trofasta kärlek, och hafwer nu frivilligt försatt dig i fångenskap under Saton, synd och werld. Du hwilar nu trygg under ditt inföda samwetes bedrägeliga skuggor, betäcker din blygd med din egen rättfärdighets fikona-lös, och bor i ditt afzuderis och skrymtans mörka grifter. Jesus är uppstånden, förhärligad i himmelen, fruktad i afgrunden, förkunnad och beprifad på jorden. Wi hafwa i trone sett och hört att den bärwande jorden har återlemnadt ur sitt föte naturens Herre, menniskoflägtets Försonare och den Allraheligaste, som aldrig kunde se förångelsen. Wi hafwe hört mörkstens furste skaka sina ewige bojor, de heligas lekamen uppstiga från sina grafwar, och klart skinnande himmelens innewanare praktfulle nedfänka sig wid det ordet: "Han är uppstånden" (Marci 16. 6); o! skulle dessa höga uppträden icke förma att wäcka eder, I säkre syndare, till afswarligt besinnande af det, som eder frid tillhörer, skulle icke den för edra synder böde, och för eder rättfärdighet uppståndne Jesus (Rom. : 25. snart få öppna edra tillslutne

Hjertan, föra eder till sinnes eders stora
själa-wäda, eders ewiga döds och ofärd,
förelösa eders från all orättfärdighet och
hemela eders till allswarlig undflykt ur
fördomelsen genom en sann bättring,
ack, då lären I och swärligen wäckas,
förr än dombasunen ljuder. Anglaffa-
ran kallar till det sista förskräckeliga
mötet, och Dommaren i skyn bortwisar
eder dit, der I under gråt och tända
gniflan skolen lära denna klagofängen:
"jag pinas swärliga i denna lä-
gan" (Luc. 16: 24). Dock, denna jäm-
mer-sång kunde du undgå att föra, så
wida du af Guds förelommande nåd kän-
ner dig dragen, och icke motstår, utan lä-
ter bringa dig till kändedom af ditt na-
turliga förderf, din fiendskap till Gud
och alle godt, din okunnighet och hjer-
tans hårdhet uti allt, som rörer ditt an-
deliga wäl, ditt förwända hemliga be-
går, att under skydd af Guds långmo-
dighet och barmhertighet förblifwa en
Satanens och syndens träl. Låter du se-
dan Guds andeliga lag stå dig till kån-
sta af din andeliga döds, så att du för
tanlar och hjertans anslag, så wäl som
för de grofwaste utbrots-synder gifwer
dig i skuld inför Herran, såsom den der
i alla lifsdagar trampat Hans tio kär-
leks-bud, dermed ådragit dig en ewig
förbannelse, den du, icke heller af egna
krafter, eller genom eget bemiddande, ser
dig kunna undfly, så skall Gud, som
ser i nåd till dem, som en för-
trofad och ödm jul anda hyswa"
(Ef. 57: 15), åfwen låta en Ande blå-
sa ifrån sitt ansikte, hwilken skall fort-
setta denna upplysning, åfwen som, af e-
wangeliij ljus och warma, ditt mörka för-
stånd och kalla hjerta upptända och upp-

lifwa. Ja, den samme Helige Ande,
som uppväckte Christum ifrån de döda,
besöker straxt den af Guds förelomman-
de nåd, wäckta själen, slår neder med sin
bestraffning, wederqwicker med sin lug-
swalelse, och underwisar släken sluteligen
så kraftigt om det Jesus gjort och lidit
i syndares ställe, att de, som med all-
war wilja låta Honom föra sig i den
rätta bättrings-ordningen, skola snart
få nytt lif genom Jesu Christi
namn (Marci 1: 15. 1 Joh. 5: 12).
Allenast uppehållen eders icke, I wäckte
själar! genom något eget arbete, hwaraf
I aldrig måtte warden, utan så snart
I börjen att känna eders andeliga wä-
da, låter straxt genom naturens och nå-
dens krafter förelösa eders och edra hus
från all tunga, alla syndaband och snar-
ror, genom hwilka djefwulen hitills fått
binda eders, och gån sedan i andan om
till Jesu kors, och annammen der upp-
lysning om, att Guds rättfärdighet är
lika hög som Hans kärlek, att Jesus
trampat Guds wredes winpräp
alle na (Ef. 63: 3. Upp. B. 14: 19,
20), och att alla, som genom Ho-
nom komma till Gud, skola återfå
Guds beläte, samt undfå det arf som
i himmelen förwaradt är (Ebr. 7:
25. 11: 6. 1 Petr. 1: 4). Men I, som
redan hafwen genomgått nya födelsen,
och fått af den H. Ande wiffhet om den
nåd, hwaruti I stån, upphören aldrig att
tänka på Jesum, som uppstånden
är ifrån de döda (2 Tim. 2: 8). Be-
sinner, att det ärfa onda ännu bor i e-
der, att edra fiender, djefwulen och werf-
den äro många, listige och alltid wak-
samme. Warex och I alltid derföre wak-

samme och beredde till strid, och när J, under utvärtes strid och inwärtes råddhåga, wäntan på nya anfall, så ser på Jesum, utom hwilken J ingenting förman; ja, ser på honom under det J nyttjen de wapen Han gifwit eder, så skall alltid den swaga tron å nyo uppståndas och stärkas, och J skolen stuteligen winna och behålla segren. Börjen hwarje dag med nya heliga förefattser till försakelse af eder sjelfwa, af werlden och des syndiga likställighet, och bedjen Herren, att Han wille gifwa sin wälsignelse dertill. Tänker icke, att det står wäl till med eder, om ej all eder lefnad, ja äfwen edert yrre kall är inrättadt till eder Guds tjenst, så att J flitigt arbeten i det, som J hafwen för händer, för Herrans skull, och hållen fast wid honom i bönen, att J på ett andeligt sätt ären Hans lött och dricken Hans blod, nyttjen ordet under alla lediga stunder, och ären sålunda beredde, att möta hwarje Sabbatsdag, på hwilken J bören undfå en synnerlig kallelse till delaktighet uti de heligas arfwedel i ljuset (Colos. 1: 12). Afwen nu äro wi församlade att fira en Högtidsdag, hwilken med rätta kan kallas Herrans dag; ty den är såsom ett insegel på alle, hwad wår käre Frälsare gjort och lidit till wår frälsning,

försöning och salighet. Men med hwilka tillredelser de fleste af denna talrika folkhopen gått sin uppståndne Frälsare till möte, det wet Han bäst, som ransakar hjertan och pröfwar njurar, och skall dömma öfwer tankar och hjertans anslag. Och tillhör, att hwar för sig anropa barmhertighetens Fader och all hugswalelles Gud om nåd till en allwarlig pröfning af oss sjelfwa, wåra behof, wåra uppsåt och förhållanden, och, om wi hafwe sätt bönenes Unde, bedja, att Herren Jesus wille på denna sin uppståndelses dag gifwa sitt ord en sådan kraft, att alla säkre syndare måtte rätteligen uppwalna, alla wäckte upplysas och omwändas, alla trogne och benådade wedergwickas och styrkas, hwartill Herre Jesu! Du wårdes sielf oss genom din Unde bereda, då wi till försättning af wår andakt uppstå. och till ditt lof instämna uti anteknade Högtids-Psaln No 168.

Herre Jesu! emottag sjelf med wälbehag detta wårt swaga lof, och låt din förbön äfwen gälla för dem, som uton andakt wågat kalkas dig. Besegla och nu den bön om wåra öfrige åligganden, med hwilken du sjelf budit oss framtråda till din Thron: Fader wår m. m.

O Jesu Christ! du nådens brunn m. m.

Evangelium Marc. 16. v. 1.

Gif att ditt ord oss lysa så m. m.

J följe af det som redan är taladt, och i anledning af Högtidsdagens heliga Evangelio, skall ämnet för wår betraktelse bliwa:

Det andeliga herrawälde, som Jesus, till menniskoflågterets frälsning och salighet, genom sin uppståndelse wunnit att utöfwa.

7

1:o Huru Jesus genom sin uppståndelse wunnit att utöfwa detta andeliga herrawälde.

2:o Huru, och på hwilka Jesus får utöfwa det till frälsning och salighet.

Vot. Men dig, min starkhets Gud, jag beder m. m.

F ö r r a   D e l e n.

När till vår förra betraktelses del på denna stunden hörer, att afhandla, huru Jesus, genom sin uppståndelse wunnit att utöfwa ett andeligt herrawälde, till menniskoslägtets frälsning och salighet, så torde hwar och en af ännets innehåll finna, att med detta Jesu herrawälde icke menas den magt, som Han, efter sin Gudomeliga natur, af ewighet ägt och äger tillika med Fadren och den Helige Ande öfwer alla skapade warelser i himmelen, på jorden och i afgrunden, icke heller egenteligen den gudomeliga kraft, med hwilken Han, under sin förnedring, efter antagen mandom, gjorde underwerk, ntdref djeflar och botade allahanda krankheter; ty denna wär Frälsares magt kunde icke öfwen på korset och i grafwen honom beröfwas. Ingalunda, utan wi förstå, med detta andeliga herrawälde, den fria utöfning af sin wäsendteliga allmagt, wisbet och kärlek, hwilken Jesus, såsom det fallna menniskoslägtets Aterlöfware, wunnit, och med bibehållande af menniskans fria wilja, kan bewisa på henne till andelig upprättelse från des fall och återställning till des medskapade fullkomlighet. Men till närmare utwickling af detta andeliga herrawäldets beskaffenhet, och till noggrannare anwising å det i sig self wäl grundade och sanna påstående,

att Jesus synnertigen genom sin uppståndelse wunnit rättighet till det sammas utöfning, så märkom följande:

1:o Jesus hafwer genom sin uppståndelse fullkomligen bewisat sin seger öfwer dörlsens magt, under hwilken menniskoslägtet war fångat. När wi anse Jesum under bilden af en ädel man, som for långt bort i främmande land till att intaga sig ett rike (Luc. 19: 12), så märke wi, icke allenast nödwändigheten af Jesu både gudomliga och menfliga natur till vår återlösning, utan öfwen beskaffenheten af Hans stridsfätt mot Satan till återwinande af sina rättigheter till oss, hwilka Han hade före fallet. Satan war en orättemätig konung, som genom sin list förfört wär slägte till affall ifrån Gud. Han måste störtas från sin inkråttade thron. Jesu höghet tillät icke honom, att gifwa djefwulen någon löfpenning för afståendet från en röfswad rättighet. Wäld måste Jesus anwända; men icke med sin himmelska härsmagt, utan så, att Satan, utan att höras i förbundet emellan Fadren och Sonen om rikets intagande, måste afstå sin rofs rätt, hwilken icke kunde råcka längre, än till des Guds rättfärdighet blifwit tillfredsställd öfwer menniskoslägtets fall. Rättwärtigt lem-

gade Gud menniskan under djefwulens
wäld, sedan hon brutit Hans förbund
och frivilligt sålt sig till träl åt denne
ulle fursten. Men, när Guds Son ha-
de frivilligt framträd, och undergått
döden, syndens wälförtjenta straff, i men-
niskors ställe, så tillfredsställde Han, icke
allestä. Guds rättfärdighet, utan ne-
derlade och genom sin död honom,
som döden i wäld hade, det är
djefwulen (Ebr. 2: 14). Och nu,
när skulden är betald, wreden stillad,
rättfärdigheten tillfyllestgjord, salighet
syndarom förwärfwad, himmelen åter
öppnad, helst Gud redan ifrån de
döda igenfört den stora fåraher-
den, vår Herra Jesum Christum
(Ebr. 13: 20), så kunna wi säkert we-
ra att segren är fullbordad. Halleluja!
Vår Jesus är nu tagen utur äng-
est och dom (Es. 53: 8). Hallelu-
jah! när djefwulen trodde Jesum wa-
ra besegrad i grafwen, så uppstod den
förste och den siste, och till-
stöt hans helfwete, och stäng-
de döden derinne. (Upp. B.
1: 17. 18). Sjungen nu med fröjd I
rättfärdiggjorde själar, om seger öfwer
mörkrets rike; ty nu kan Jesus gifwa
eder en ny försäkran, om Fadrens wä-
sendteliga kärlek, den I hade mistat, nu
kan Han, med sitt blod och sitt witt-
nesbörds ord gifwa eder den ena
segren efter den andra öfwer Sa-
tan (Upp. B. 12: 11), så länge i wiljen
troget använda de eder gifne wapen
(Eph. 6: 13. 17). Unnammen tröst I
höstfärdige, ty Jesus är nu eder Herre,
som blottat förstaden och
wäldigheterna, under hwilkas
tråldom I liggat, och fört dem

uppenbarliga, och gjort en
härlig seger af dem genom
sig sjelf (Colos. 2: 15); Han will
och kan nu utföra eder till kamp, och
gifwa seger öfwer edra andelige fiender;
allenast frukter eder icke; si
Han hafwer förloftat eder
(Es. 43: 2). Äfwen I, som döde ären,
och aldrig hittills welat eller kunnat be-
hjeria eder fäsansfulla tråldom under
mörkrets furste, äfwen I kunde få lif
genom Jesu namn, om I utan motstånd
tillåten Guds Ande wäcka eder till län-
sla af edert elände; och Gud sige
gifwa eder bättring, till
att förstå sanningen, så att
I befinnade eder ifrån djef-
wulens snaror af hwilka
I fångne ären efter hans
wilja 2 Tim. 2: 25, 26. Skaka nu
dina ewiga bojor, du mörkrets furste,
gjut nu dina tröstlösa klago-tjud öfwer
ditt mistade byte. Gläd dig, du åter-
lösta menniskoflägte, ty Jesus är din
Herre, som will nederflå djefwul-
ens gerningar i dig (1 Joh. 3: 8),
borttaga dina synder (1 Joh. 3: 5),
förlofta dig ifrån all orättfär-
dighet (Tit. 2: 14), och bereda dig
till en församling, den ren och
obesläktad är (Eph. 5: 27). Och
wiljen I räddas grundeligen ur allt för-
derf, död och ewig plåga, så uppmun-
trer eder deraf, att Gud hafwer all-
ting lagt under Jesu fötter (1 Cor.
15: 27), och hafwer infatt honom
till Konung på sitt helga berg
Sion (Ps. 2: 6); ty nu är allt Hans
återlösningensarbete, giltigt förklaradt, och
således äfwen Hans seger öfwer mör-
krets

Retts rike, afgjord då Gud hafwer upp väckt honom ifrån de döda (Apost. g. 2: 24. c. 3: 15. 26. 1 Cor. 6: 14).

2:o märkom vidare att Jesus hafwer genom sin uppståndelse fått af Fadren vittnesbörd om giltigheten af sitt Medlare kall. Menniskan stod efter fallet i en dubbel skuld hos Gud, och innan den blef betald, var ingen återförening emellan henne och Gud möjlig. Den förra skulden bestod uti öfverträdelser af Guds lag, hvarför menniskan måste lida allt timmeligt elände, tills hennes odödeliga själ, efter en af Gud bestämd tid blef skild ifrån kroppen, ut hårda hår i wanfsligheten en smärtefull mistning af Gud och Hans saliga förening, tills hon wid timmeliga lifvets upplösning måste först med qual, hwilket straff med ett ord kallas i Skriften: "döden dö". Den andra skulden, hvari menniskan stod hos Gud efter fallet, var att hon, med samma renhet och lydriad, som förut, måste uppfylla lagens fordringar; och om hon det icke förmodde, skulle hon aldrig hafwa rättighet till det i lagens förbund gifna löfte af Guds nådes belöning, som bestod uti ewigt lif och salighet. Guds rättfärdighet och helighet woro lika höga och stora med Hans öfriga egenskaper, hvarför ingen estergift af menniskans skuld, eller lindring i hennes straff kunde utan tillfyllestgörrelse blifwa möjlig. Försoningen och upprättelsen war redan af ewighet i den Treenige Gudens råd beslutet, och, såsom hela menniskoslägget hade syndat uti ett öfverhufwud, så skulle genom ett annat öfverhufwud frälsningen blif-

wa möjlig. Guds Son wille blifwa detta öfverhufwud. Men utan blodets utgjutelse kunde ingen försoning ske (Ebr. 9: 22) och utan fullkomlig lydriad emot Guds lag kunde Gud aldrig åter upptaga menniskan i sin saliga gemenskap (1 Mos. 17: 1. Jerem. 11: 3). Jesus skulle därför, såsom vårt slägtes Medlare, antaga mandom, och så wida allt i himmelen och på jorden skulle tillfredsställas, nedstiga ibland oss uppfylla alla närkräddigheter (Math. 3: 15), genom lidande och görande lydriad. I ansende till sin med Fadren lika ewiga gudom kunde wäl Jesus hwarken lida eller underkastas sig lydriad; men skulle försoningen verkställas och blifwa af ett oändligt värde, så måste gudomen och mandomen stå i den närmaste förening. Jesus måste därför wara sann Gud och sann menniska, bröderna uti allt ing lik, fast utan synd, skild ifrån syndare och högre än himmelen (Ebr. 2: 17. Cap. 7: 26). Skåde honom vårt tros öga sådan på alla de ställen och i alla de tillstånd, i hwilka Han warit, såsom war medlare; ser Jesum i krubban uti torfrighet, under omskärelsen i smärta, under landsflykten i förföljelse och fara, under sin kringvandring uti hårdande hunger, törst och andra beswärligheter, i början ätande sitt bröd i sin onletes swett, och, då Han blef af sitt tillträdde embetes förwaltning hindrad från arbete, emottagande allmosor; skåde honom i jordans flod, der Han af Fadren och den Helige Ande inwiges till sitt dyra återlösningsskall, i skenen under smärtan af djeswulens ome-

delbara frestelser, i våra förbannade hyddor, görande wäl emot alla, och ända alltid förföljd och plågad af sitt egendoms folk, på våra berg, offerande bön med starka rop och tårar; ja, skåder wår Frälsare i sitt själqwal inför Guds Domstol i Gethsemane, Hans bojor, kindpustningar, smädelsor och slag wid de andelige och werldslige domstolarne, Hans dom, hudstångning, törnekröning och korsfästelse, Hans död i blygd, Hans begratning i åra, Hans uppståndelse i herrlighet. Och igenkännom det ofskuldiga slagade Guds lamm, det fullkomliga försoningsofferet, Jesum Christum, hwilken, såsom en trogen Öfwerste-Prest, är, genom sitt blod, ingången i det aldraheligaste, och är sittande på Fadrens högra hand, sedan Gud förklarar genom Hans uppståndelse giltigheten af Hans tillhyllstgörelse, ja, Honom, som står nu i Guds åsyn, lesower alltid, och beder alleid för oss. Wärlwa nu du afgrund och uppgapa fritt med dina reiddöpnas lästar, ty dödens rof är undsluppet, döden uppswulgen, syndens udd betagen dess kraft; ty Jesus är uppstånden. Offer nu ett wärdigt offer af rack och lof, du försonade människoslagte, åt Lammet, som dödade år, och hafwer igenlöst oss Gudi med sitt blod (Upp. 5: 9). Waker upp i säkre och sofwande syndare, ty nu är tid att uppstå från sömnen, efter eders salighet är närmare, så wida I en gång icke wid edert sena uppvaknande wiljen förwiflansulle ffäda Honom, i hwilken I stungit, och fruktlöst ropa em beräkning af bergen och höjderna för Hans ånsigte, som sitter på

skolen och för Sammens wrede (Upp. 1: 7. Cap. 6: 16). Wären wid ett godt mod, I böffärdige, ty I skolen icke allenast genom Jesum undfä tillträde hos Fadren, utan I skolen och blifwa Hans barn, och eders Broder Jesus, som en gång skall dömma, skall äfwen vara eders en fri öppen brunn emot synder och orenlighet, och till edra synders förlåtelse och en ewig rättfärdighet skolen I undfä dubbelt af Hans hand (Es. 40: 2. Dan. 9: 24). Tacker och lofwer Jesum, I benådade; ty Jesu blod är ett Guds blod, och skall vara eders såsom en morgondagg, den eders alltid uppriskar, så att I skolen äfwen under anfälinings hetta tillwära, lifa som tråd wid wattubäckar, och skolen genom tron på den uppståndne Jesus alltid bewaras (Apostl. 9: 20: 28).

30 Märkom flutetigen att Jesus hafwer genom sin uppståndelse wunnit rättighet och kraft att göra människorna delaktiga af den förwärfwade nåden och saligheten. Sedan människan hade förloradt Guds beläte, så att förståndet, wiljan och alla öfrige själens och kroppens krafter blifwit genom faller sörförde till den grad, att ingen samstämmighet mera war desse hennes förmögenheter emellan, wäste äfwen Gud, i grund af sin wäsentliga allwisshet och helighet undandraga henne sin gemenskap. Genom tron endast på den store Segerhjelten och Fridfursten Jesum Christum kunde denna återförening blifwa

mdelig. Men huru skulle menniskorna
 tro på honom, om de icke fått en sann
 kunskap om hans person och verk? Och
 huru skulle de med en lefwande förtröstan
 bygga sin frälsning och salighet på en åter-
 lösare, hwilken ännu af Guds rättfärdighets
 hand låg bunden i grafwens mörker.
 Derföre war det icke nog att Gud ge-
 nom Patriarker, Propheter, Jesum sjelf
 och hans lärjungar lärde och predikade
 om det Jesus skulle göra och lida för syn-
 dare till förlofsning, försoning och till-
 fyllstgörrelse. Ingalunda, utan i den från-
 de döda uppståndne Jesu namn skulle
 innehåll war bättring och syndernas
 förlåtelse (Luc. 24: 47). Apostlarna
 kunde icke heller förr än efter Jesu
 uppståndelse undsä den Helige Andas
 kraft, till att lära och döpa i den
 Treenige Gudsens namn, och, fast
 än de icke förrän efter Jesu himmels-
 särd undfingo den Helige Ande med des
 gåfwor, så finne wi dock att Frälsaren
 på sin herrliga uppståndelse grundar så
 wäl sin försonings frid, som denna
 majestätiska fullmakt: "Iager den
 Helige Ande, hwilkom I för-
 låten synderna, dem förlåtas
 de; och hwilkom I behållen
 dem, dem äro de behållna.
 (Joh. 20: 23) Och att detta ordet om
 den uppståndne Jesus, sådan han öf-
 af Gudi gjord är, warit, är och för-
 blifwer, genom samma H. Ande, som
 verkade i Gamla och Nya Testamen-
 ters folk, kraftige till skälars frälsning
 och salighet, det måste alla tun-
 gor bekänna Gud Fader till
 era, om de äro aldrig så få, som

warda salige, och de fläste äfwen här-
 wid för wårt skull skola sö-
 derbita sina tungor och icke
 göra någon syndabättring
 (App. 16: 10, 11). Ja, skulle äfwen
 före Jesu sista ankomst ondskan på jor-
 den blifwa så stor, att hans ord och des
 kraft skall till den grad förwändas, för-
 nelos och förhindras, att trogne och he-
 lige swärtigen skola träffas der, så må-
 ste dock alla omwände syndares hemska
 instnad och räddhåga i döden och dö-
 men bewittna denna sanningen: "al-
 lom dem, som honom annam-
 made, gaf han magt att blif-
 wa Guds barn, dem som tro
 på hans namn (Joh. 1: 12).
 Må wi då icke alle instämma med Pau-
 lus i dessa orden: "huru skole wi
 undsky, om wi sådan salighet
 icke akte? hwilken, sedan hon
 först predikad wardt af Her-
 ranom, är kommen in på oss
 af dem, som det hört hade; och
 Gud hafwer gifwit wite-
 nesbord dertill med tecken,
 under och många handakra-
 ter och med den Helige An-
 das utstiftelse, efter hans
 wilja" (Ebr. 2: 3, 4). Jesus är då
 numed äro och pris af Gud
 krönt och satt till en Herre
 öfwer sina händer werk (Ebr.
 2: 7). så att han styrer sitt nådes rike
 med en mild och allsmåktig spira, will
 och kan, så länge hans ord rätt delas
 och nyttjas, och menniskorna icke göra
 fiendeligt motstånd, rädda alla, som från
 syndens och otrens mörker, gifwa dem
 sin H. Andas ljus och ledning till om-

wändelse och ny födelse, göra dem delaktige af sin dyra förtjenst, hwar på följer barnaskapet hos Gud, frid, fröjd,

seger och fast hopp om ewinnerligt lif. Men låtom oss i war betraktelses

S e d n a r e D e l

Skåda huru och på hwilka Jesus får utöfwa detta stt andeliga herrawälde till frälsning och salighet. Detta Jesu andeliga herrawälde kan wäl i inskränkt bemärkelse sägas utöfwas på alla, så wida att de blinde hedningarne, om de akta hafwa Gud i känslan, det är lydt sitt samwetes röst, wiserligen icke blifwit öfwergirne i ett wrängt sinne (Rom. 1: 28), utan fått tillfälle och kraft att undra salighetens ord och komma till wars Herras Jesu Christi kunskap, ja, så wida säkre och obefärdige syndare, som blifwit uppfostrade i christenheten, icke alltid kunna undgå att känna kraften af Guds förekommande nåd och Jesu lära, så att de äminstone förskräckas som hastigast för helwetet, och blifwa stundom bragte på omwändelses tankar; men, då de förqwäswa de uppväcte rörelserna i sitt samwete, förwända med djefwulens tillhjelp eller förkasta ordet, det deras själar skulle saliggöra, och icke wilja ingå i den sanna bättringsordningen, så kunna de icke sägas anamma Jesu andeliga herrawälde till frälsning och salighet, och Jesus kan icke eller tåla en tråaktig tjenst (Joh. 8: 35. 36). Bland dese olycklige kunna i allmänhet räknas de, som, sedan döpsels-nåden bortmistades, icke blifwit uppväcte, upplyste och således icke åter kommit till ny födelse.

De äro dels nedsänkte i en fåaktig okunnighet (Ps. 49: 21), så att de alldeles icke, eller ock utan omwändelses begär nyttjat Guds ord, dels hafwa de någon bokstafwelig kunskap, men förhindra sin upplysning, medelst förut inrotade fördommar eller willfarelser i Jesu läras hurwudsonningar. De äro ock alle, så länge de ligga uti sitt naturliga förderf, like sin fader djefwulen, och efterfölja hans begär (Joh. 8: 44) uti en beständig fiendskap emot Gud och allt godt, oakadt deras egenkärlek förblindar dem, att de icke känna, erkänna eller hata synden hos sig sjelfwa eller andra, helst om ett yttre ärbart uppfostringsfätt hae förmått hämma hos dem syndens grofware utbrott. Nog, om de äfwen kunde bringa naturens krafter till sin höjd och hyska inför werlden med en borgeilig fromhet, hwilken i och för sig sjelf och för samhället kan wara god och nyttig, så äro de dock inför Gud en styggelse, emedan Han hafwer beslutit att all synd under den måst andeliga synden, eller oron (Rom. 11: 32). Domwände själar! om I någon gång kännen eder rörde af Guds förekommande nåd, och I wiljen stanna med bön om Guds nåd till sjelfpröfning efter Guds andeliga lag, så skolen I äfwen finna, att edert tillstånd är helt anorlunda än eder egenkärlek med tillhjelp
af

af en falsk djefwul och smickrande werld söker att intala eder, ja, att det är samskullt och förskräckligt. Eller hafwen I icke mera sökt eder egen än Guds ära, werldens pris mer än Guds wälsbehag, werldens skatter mer än det andeliga och himmelska goda, hafwen I icke älskat jordiska nöjen, marknader, aucioner, gästabud, spel, dans, skådespel och andra dårskaper mer än Gud, och den glädje, som är i honom, det milda, ödmjuka och lyska wäsendet i Christo och de heligas samsund? Hafwen I icke åkallat djefwulen med munnen och dermed bewisat eder hysa honom i hjertat, misbrukat Guds och Jesu arabeligaste namn uti fåfängt tal, falska andaktslösa böner, sånger, Guds ords wärdslösa hörande och läsande ja, kanste åswen uti falska eder? Hafwen I icke obelgat Herrans heliga Sabbathsdag, medelst arbete, som utan fara för människors och kreaturs lif eller timmeliga bestånd kunnat uppstjutas, genom egenlyttiga och fåfånga ärender, resor, förstörande sällskaper, m. m. som hindrat eder att besöka Guds hus, nyttja ordet i enffilt andakt och hålla eder obesmitrade från allt lötsligt och werldsligt? Jämfören I ock eder lesaad i anseende till den andra raslan i Guds heliga lag, så skolen I snart finna eder hafwa bewisat kärlekslöshet, olydnad, otrohet och hallstarighet emot dem, som under faders och moders namn förstås, warit hatfulle, tråtgirige, ohjelpsamme och afwundsfulle, framrusande i froberi, druckenskap och ocult, på finare eller grofware sätt, och rare, bedragare, orättfärdige, falske, ilögnaktige, ja i lustar och begärelser framhårdande syndare, I skolen ock wid

denna pröfning finna att tankar och hjertans anslag, ja ock en enda herrskande böjelse är tillräcklig att fördömma eder, ehwad i lesaen eller dö, så wida icke en sann omvändelse emellankommer (Ps. 119: 21. Syr. 41: 11. 12. Luc. 13: 3). Finnes nu ibland dese omwände syndare någon, som i sin ungdom eller annan tid af sin lesnad, wid nattwardens begående, kâne sig rörd mer än wanligt sker wid deras falska wanbättring, och denne skulle gå i försakelse af några gröfre syndar till en tid, så är han straxt färdig att inbilla sig vara omwänd, rycka nådelöften till sig, och får han åswen då hyswa rörelser utaf Guds beredande nåd, så söfwer han in sig på denna sin döda tros bädd, och fastän han ofta får märka lötsens gerningar hos sig, och deraf borde förstå att han icke woro pånyttfödd, så biskwer han dock tillfridsställd med sig sjelf, så som den der redan rättfärdig är (Ef. 5: 2). En del förkasta Jesum auringen af frendskap mot Hans för lött och blodstränga fordringar, eller af wänjelse mot den oförskylta nåden, som i kraft af Hans försoning botfärdige själar erhjubes; och wandra således somliga fiender till Jesu kors, och somlige söka att skilja Guds rättfärdighet från Hans kärlek, och göra sig en sjelstagen helgelse, med hwilken de mena Gud skall låta sig nöja. På dese flere och dylige andre uppräknade slag af syndare får icke Jesus i kraft af sine höge egenkapper utöfwa sitt andeliga herrawälde, utan de blifwa wiserligen, om ej bättring emellankommer, snart hemskotte af en kraftig willfarelse till att tro lögnen (2 Theß. 2: 11), och få wid skiljs-

måhan från lekamliga lifwet sin dom att med själen bortwisas ifrån Gud till ewig pina, och ändteligen på yttersta dagen med kropp och själ tillika bortkastas till det rum, som djefwulen och hans ånglar tillredt är (Math. 25: 41). Men lemnom dese många oppenbare, finare eller grofware syndare, skrymtare och på sin i högmod uppstapplade egna rättfärdighet sig stödjande själarne, hwilka alla, enligt Jesu tillnelse, äro afhuggne, förtorkade grenar, hwilka redan äro sammanbundne, för att kastas på elden och brinna (Joh. 15: 6). Skädem helre deras beskaffenhet, som kunna underkosta sig Jesu andeliga styrelse i den första och dageliga bättringen. Dese själar äro, så wida de mistat den första kärleken, som de fingo i dopet, stödde uti sitt naturliga förderf, döde i öfwerträdelser och synder, och stiltjade ifrån det lif, som af Gud är, genom sin fåwitshet och hjertans blindhet (Eph. 2: 1. E. 4: 18), och äro i så mycket farligare tillstånd, som de icke weta utaf sin andeliga och ewiga wäda, förrän Guds förelkommande nåd fått borttaga hindren af deras naturliga fröndskap, då de antingen hastigt eller långsamare, antingen medelbarligen, genom ordet, eller omedelbarligen, genom häftigare skakningar af inre eller yttre nöd, o. s. w. blifwa uppväckte till känsla af sin wädeliga belägenhet. Blifwa de stilla under denna nådens dragning och anse den wara ifrån Gud, och icke ifrån djefwulen, hwilket sednare många inbillat sig, så bereder Gud deras hjerthan att emottaga upplysning af lagens bud om Guds oföränderliga rät-

färdighets nit, som brinner i nedersta helfwete emot den inlusta synd (5 Mos. 32: 22), hwaraf de förskräckas och bäfwa, helst de förnimma att Gud, som ransafat hjertan förddömmet icke allenast grofware uibrottsfynder, som äro emot lagen, utan äfwen ord, årbåswor, lustar, begär och tankar, så wäl i anseende till det som lagen förbjuder, som underlåtenhet af det han befäller. Dese själar känna härunder med David, att Guds hand är dag och natt swår på dem, falla ned i djup syndadyn och finna ingen botten, se inret helbregda uppå sin kropp för Herrans hot full och ingen frid i sinna ben för sina synders full (Ps. 32: 4. Ps. 69: 3. Ps. 38: 4), och närste med Hiskias bekänna: om tröst är mig stor ångstan (Es. 38: 17), synden blir dem nu en börda, som blifwer för dem allt swårare, ju mer upplysningen ökas, ja, hon blifwer dem öfwer måttan syndig och öfwerflödande (Rom. 7: 13). De se uppöfwer sig en rättfärdig Gud, framför sig en oändelig ewighet, omkring sig alla anklagande synder, bakom sig djefwulen och werlden hotande och läckande och under sig ere öppnadt helfwete. Och hwart de wända sig, känna de icke någon kraft till undflykt, oaktat de gernawisse undfly. Men, Herran, som bor i höjden och helgedomen, och när dem, som en ödmjuk och förkrossad ande hafwa. Han ser till dem i barmhertighet; Han hafwer icke förmed sin allmägt nederslagit dem, än Han med sin kärlek wederqwicker dem, och fastän både Guds ord och erfarenheten vittnar att nöden hos somlige

menniskor, i synnerhet hos dem, som
 lefwat i grofwa laster eller långwarig
 obofsärdighet, blifwer så stor, att de icke
 synas ut hårda dermed, så måste dock
 desse alle med Hissias erkänna: "då
 war kunnade Du dtg, Herre
 öfwer min själ gansta hjer-
 teliga, att hon icke skulle förderf-
 was (Es. 38: 17). Herrau gifwer dem
 så mycken kraft att de, så wida de icke
 råka på egna afwägar eller någon falsk
 ledning, aldrig skola uppgifwas. Ur
 nu syndasorgen så stor, att själen får en
 rätt affky för alla uppräcta synder, så
 är hon tillräcklig, och då bör själen un-
 der suckan om den Heliga Andas upp-
 lysning wända sig till Jesum, hwilken
 iohjuder de under lagens twång och hot
 arbetande och under syndabördan be-
 tungade till wederswickelse. Sagen wer-
 kar wäl en tid gemensamt med ewan-
 getto, i det de fläste wäcke själarne icke
 framt emottaga den evangeliska kallel-
 sen, utan gå ofta i den falska mening
 att sjelfwe förtjena något hos Gud och
 lågga ut penningar der icke
 bröd är och ett arbete der af
 de icke måtte warda (Es. 55: 2);
 men sedan Guds Ande fått på desse ut-
 öfwa sitt straffembete för deras oro,
 som icke wilja bygga sin frälsning och
 salighet på Jesu dyra förtjenst i göran-
 de och lidande, för deras högmot, som
 med egna krafter wilja förwärfwa sig
 en annan rättfärdighet än den Jesus
 framhaft inför Fadren, för deras falska
 omdöme, som mena sig så försoningsnä-
 den i Christo och tillika behålla en och
 annan lär wansynd (Joh. 16: 9, 10,
 11). sedan Guds Ande fått öfwerlygga
 syndare om dessa trons hinder, och tilli-

ka att Gud rättfärdiggör alla, som un-
 derkastat sig bättringens ordning till ny
 födelse, utan förskyllan, af sin nåd, ge-
 nom den förlöfning, som i Jesu skedd
 är, så att wid deras rättfärdiggörelse
 det intet affes hurudane de warit före
 sin ommändelse, finare eller grofware
 syndare, sedan, sade jag, detta werk före-
 gått genom Andans straffembete, bör-
 jar tron att tändas, hwilken i sin bör-
 jan wisar sig under smårisamma kän-
 ningar af den widhängande lagesfruktan
 och oron, men skiljer sig från de sucknin-
 gar, som förskräckelsen och udden ut-
 preskade, derutinnan att själen begyn-
 ner bifalla evangelii löften, med tillämp-
 ning på sig sjelf, bedja på Jesu förbön,
 och känna en stadigwarande hunger och
 törst efter Jesu förwärfwade rättfärdig-
 het. Men sådana botfärdige själar, fast-
 än de weta att Gud i deras rättfär-
 diggörelse endast affet sin Sons göran-
 de och lidande lydnad, äro öfwerlygade
 att hwarje synd skall affky och öfwer-
 gifwas, emedan Gud icke kan lönhöra
 dem, om de något orätt i sitt hjer-
 ta förehafwa, och lingen orätt-
 färdig hafwer arswedel i Guds
 och Jesu Christi rike (Ps. 66: 18.
 1 Cor. 6: 9). De wisa derfor en
 sådan frukt, som bättring tillhö-
 rer, då de se werldens syndiga likstäl-
 lighet, ingå icke mer på de ogudak-
 tigas wäg, sitta icke der de be-
 spottare sitta (2 Cor. 6: 17. Upp.
 18: 4. Ps. 1: 1. o. fl.) och komma
 icke wid något orentz de undanrödsja
 i allmänhet all förargelse, som de gjore
 sin nästa, och uppmana honom, till bät-
 tring, med hwilken de begått någon
 synd, återlemna med Zacheus det orätt-

fångna godset (Luc 19: 8. Mat. 6: 10. Neh. 5: 11. Jon. 3: 8. o. fl.),
 aflåga de kostbare kläderna, med hvil-
 ka de näret sitt höghmod och löstslustar
 o. s. w. (Es. 3: 16, 24, Jon. 3: 6. 1 Tim. 2: 9. 1 Pet. 3: 3. Tit. 2: 3. o. fl.). Och ju mer de lära förstå
 den evangeliska hushållningen, ju fattig-
 gare blifwa de i sitt eget tycke, ju mera
 frie blifwa de från all tanke om egen
 förtjenst, och, fastän de äro öfwerlygde
 att kärleken och goda gerningar äro,
 likasom ljus och värma från elden, oät-
 skielige från den saliggörande tron, så
 äro de med Apost. Paulus färdig-
 ge att räkna ut, det bästa de hafwa,
 ja sjelfwa tron, så wida hon skulle an-
 ses såsom förtjenande, för skada och
 orenlighet, på det de må winna
 Jesum, och warda fundne i Ho-
 nom (Phil. 3: 8, 9). Således uttrar
 sig tron genom ett i andans fattigdom
 uppväckt begär, längtan och utsträckning
 efter Jesum, en hvila och stödjande på
 honom allena till wisdom, till
 rättfärdighet, till helgelse och
 förlofning. Och, när nu själen vill
 så omfatta Jesum, med Hans dyra för-
 tjenst, då föregår nya födelsen, då för-
 sakar hon allt det som ondt synes, hvil-
 ket kunde draga hennes hjerta ifrån hen-
 nes lära och enda föremål, Jesum, hon
 vill likna honom i uppriktighet, barm-
 hertighet, mildhet och hjertans ödmjuk-
 het, ja, i allt, så wida en lärjunge kan
 komma till likhet med sin mästare, så
 wille hon wandra honom till be-
 hag, som för henne död och upp-
 stånden är (1 Pet. 1: 5, 7. 1 Joh. 2: 3. Matth. 11: 29. 2 Cor. 5: 15).
 Detta är en pånyttfödd människas till-

stånd, då hennes rättfärdiggörelse utom
 henne föregår i himmelen inför Guds
 domstol. I sådant tillstånd hafwa alla
 de varit, som genom omvändelse
 blifwit åter upptagne, i det saliga nåde-
 ståndet, och Gud förändrar aldrig sin i
 ordet fastställda ordning, fastän somlige
 människors omvändelse kan gå fortare
 än andras och rörelserna hos alla icke
 kan vara lika häftiga. Mig förkommer
 i synnerhet wid åtanke af denna stora
 högtidligheten, som föregår i himmelen,
 då en syndare upptages till nåde, den syn,
 hwari Proph. Zacharias fick skåda Pre-
 sten Jehosuas, ständande för Her-
 rans Angel och Satan stå på hans
 högra hand, för att stå honom
 emot; huru Herren först nåpste Sa-
 tan och sedan befalte sina tjena-
 re att taga af Presten de orena
 kläderna, hans synda-orenlighet med
 dess skuld och straff, och slutligen för-
 kunna denne syndaren: "si, jag haf-
 wer tagit dina synder ifrån dig,
 och hafwer klädd dig i högtids-
 kläder (Zach. 3: 1, 4). O! mig tyckes
 se, huru Satan plägas, när han
 för ewig tid måste lemna en själ, som
 han hafwit till en trygg bostad, huru
 Jesus, den trofaste Förbunds-Angelen,
 den mäktige Segerhjelten rycker den
 sargade själen ur helfwetes ulfwens kläf-
 tar, huru Han försönande framträder
 med sin öfwerste presterliga förbön in-
 för Fadren, wisar sina förklarade sår,
 som Han uppburet för denna själens
 räddning, yrkande nu sin rättighet och
 magt att få utstryka hennes synder ur
 allwetenhetens bok till ewig tid och gif-
 wa henne sin förwårswade rättfärdighet
 och

och intelna hennes nya namn i den boken, som Elias lifsens. Jag ser ock i andanom denna pånyttfodde själen, underhållande sin andakt på mirchams bergen och rörelsehögarne, oljoberget och gulgatha, gifwa rökofter, trons bön, åt de fyra och tjugo-älste, de Der i gyllene skålar uppbara det Gudi-till en sötlukt. Mig tyckes höra helgonen med röster, såsom harpoletares, sjunga sitt trefaldiga lof och hela Engla skaran i den nya sången till wår om Gudi och lammen a (Upp. 3: 5. G. 5: 7-9. Hög. W. 4: 6. Upp. 14: 2. o. A.). Men ack! denna måtning kan ingen menniskas penna nog wärdigt telfna; derföre åtnöjoms, att, i djupet af wårt hjerta, förwara dessa trons hemligheter, tills wi så skåda dem med upptäckt ansikte på den dagen, då Jesus skall förklara sig i sina helgon. Skådom fast mer i tron huru allsmågtigt Jesus beskryddar, huru omsorgsfullt Han wårdar, och huru kärleksfullt Han wederqwicker sina uppriktige, men swage, blöddige och swärmodige wänner, huru Han utdelar gåfwoer åfwen åt de botfärdige affällingarne och skänker nytte lif och ståndaktighet åt sina trogne bepröfwode barn.

Härtill hafwa wi den härligaste anledning så wäl af Högtidsdagens h. Evangelio, som af dageliga erfarenheten. Jesu lärjungar hade öfwer gifwit sin Mästare wid Hans fånglande i Gethsemane Ortagård, wiserligen af en oförswarlig räddhåga, dock på sin Herres allsmågtiga lejdebrief, och förblefwo sedan påstan alle inom lyckta dörrar, under

diup sorg och saknad öfwer sin käre Husbonde, tills på tredje dagen efter Hans försonings lidande och död. Dese, fastän i en klen och i anseende till bristande begrepp om Jesu döds och uppståndelses ändamål, i bristfull tro stadde, ålskade dock uppriktigt sin mästare, och Han hade derföre icke åthenast med sina predikningar, under sin wandring ibland dem, omsorgsfullt bewarat dem från förtwislan, utan Han war ock färdig redan tidigt, på sin uppståndelsedag, gifwa deras tro mer styrka. O! I wälte själar, som gån så länge af fruktan för inträsfande swårigheter och sücken på wägen till Jesum, om I förstodo huru allsmågtigt Jesus beskryddat eder emot en arg djefwul och en falsk och förförisk werld, så skulle I wiserligen hwar för sig med blygd hemställa eder denna fråga: för hwem skall jag frukta mig. (M. 27: 1.) Om nu den afwundsfulla hopen af gamla syndawänner, wid saknaden af edert sällskap på den breda wägen, skulle gifwa eder några smådenamn, ja om åfwen edert husfolk skulle bliwa edra wärste fiender, hwi rådens I, hwad kunna menniskor göra eder för skada, om I med alswar wiljen söla Jesum, hwilken med ett enda ord kunde slå alla edra fiender till jorden? Eller hwi särundren I eder deröfwer, att werlden hatar eder, då I ären på wägen till Jesum, när I weten, att den som werldens wän willwara, han är Guds owän, och att den som född är efter löftet alltid förföljer den, som är född efter andan. (Jac. 4: 4.) Så äro botfärdige själar färdige att öfwer gifwa både ordet och bönen, när de

sakna kånbara rörelser, när satan hotar dem med deras synder och owärdighet, när werlden utropar dem för dårar, hwilket allt borde wara dem en orsak till glädje, helst Jesus alltid antager de eländas sak, och skall föra dem i ljuset, att de så se sin lust uppå hans nåd. Dersföre underlåt icke, kära hjält nyttja ordet, äfwen då du ingen kraft deraf förnimmer; ty Guds ord återkommer aldrig fåfångt, och sucka åminstone, om du icke kan bedja; ty de eländas suckar trånge genom skyn, och Herran finner wälbehag i dem, dersföre att han sjelf werkat nåden. Och när du begynnar att på Jesu förbön framtråda, så frukta aldrig, att bönhörelse uteblifwer, om den också skulle dröja, emedan han sjelf till alla Kentrognas uppmuntran har försäkrat: sannerligen, sannerligen säger jag eder, allid det i bedjen fadren i mitt namn, skall han gifwa eder (Joh. 16: 23). Många syhelsätta sig wäl mera med sitt elände, än med Jesum, hwilamär på sina rörelser än på Jesu nådelösten, söka stundom förströende sällskaper och stundom sådane swärmodige, ibland hwilka deras tro allt mer förswagas. Ho skall, säga de, lyfta oss stenen ifrån grafwens dörr? Likwäl är Jesus icke långt ifrån sådane, utan förser dem allid med något medel, hwarigenom de komma till bättre öfwerwiggelse och troskraster. Äfwen trogna och redliga själar kunna, oakadt all waksamhet och bön, emot sin wilsja begå felfteg, och falla derigenom uti swåra ansåktningar; der de likwäl aldrig öfwergifwas, så länge de med oro kånna och erkänna sin förseelse, men då de härwid uteblifwa från Jesum, den öppna och fria brunnen emot synder och

orenlighet, och wänta på en egen öfresbättring inna de wåga framtråda till honom, då förswagas deras tro, och kunna de lätt öfwergå till otro och nya fall om de icke snart återkomma till rätta. Besinner då J, som warit med Jesu i nya södelsen, att tillgången till nådelösten är eder öppen, så länge sådane selaktigheter ske emot eder wilsja. Men börjen J anse edra brister obetydliga och icke dageligen twå edra kläder rena i lamets blod, under sorg öfwer edert stora inneboende förderf, och under föresatser till mer warsamhet och trohet, så att J af wårdslöshet råken i den ena andeliga satan efter den andra, htiwten troge och ljunne i edra Christendomsöfningsor, då dröjer icke länge med edert affall från nåden, och O jämmer! J kunne då snart komma till att å nyo korsfåsta Guds Gott och Honom för spott hålla, då, icke för bristande nåd å Guds sida, men för eder framhårdande ondskå, det skall blifwa eder omöjligt att igen förnyas till bättring (Ebr. 6: 4 6). Likwäl har Jesus undfått gåfwor äfwen för botfärdige affällingar, och skickar allid till dem nya nådes anbud, på det de icke skola bortrymma från fadershuset. Dersföre J redelige själar, om så olyckligt skulle wara, att J med Petrus skulle förneka eder Jesum, och dermed korsfåsta Honom på nytt, så gifwen icke eder själafsende den sista segren genom eder bortgång ifrån Jesum, utan bedjen straxt om, nåd till en redelig bättring, och Jesus, eder förswarare inför Fadren, (Joh. 2: 1) skall icke kasta eder ut, allenast J hådanefter blifwen Honom mer trogne. Näröpen allenast allid Jesum om hjälp, J, som

wiljen uppriktigt stråfwa fram på den smala himlawägen; ty Han är en herde, som ej blifwer sömnig och trött. Han har blod och sår; rättfärdighet och starkhet skola ock de alla finna hos honom, som af hjertat Honom söka och efter Hans salighet längta. Han skall upp söka, såsom en trogen herde, de borttappade, igenhämta de förwillade, och förbinda de sargade, och stärka de swaga fåren. Och har du, lenådade wån, med Jesu moder lagt Hans ord på ditt hjerta, har du, uuder Hans kors, fått genom ditt lif erfara många antäknings swård, och är således din tro luterad och bepröfwad, då kan du wara försäkrad, att Jesus ock hädanefter skall bewara dig. Allenast blif stilla och öfwa dig i all gudaktighet, och håll dig hårdt wid ödmjukheten. Kan du icke med glädje taga på dig Jesu kors, så bär det dock med tålmod. War waksam mot alla dina fiender, men måst mot ditt hjerta; ty från denne fienden blifwer du icke förlofad, förtrån i en salig död. Frukta icke verdens hot eller läckelser, och åstunda icke mer af denna verdens goda, än hwad du till nödigaste bärning behöfwer. Hafwer du ock mer häraf, så dela med dig åt den nödlidande, ware sig wån eller owån. Wed för alla, åswen för dina owänner, och se till att du aldrig söker öfwerwinna ondt med ondt. Bestraffa synden hwar du ser henne, men bemöt syndaren med saktmodighet och wänlighet. Fly alle det, som ondt synes, och när du tror dig stå fast, så se till att du icke faller. Då skall Herren Jesus förnya i dig sitt beläte, och, när du dageligen korsfäst ditt löfte med lustar och begärelser, skall du blifwa allt mer

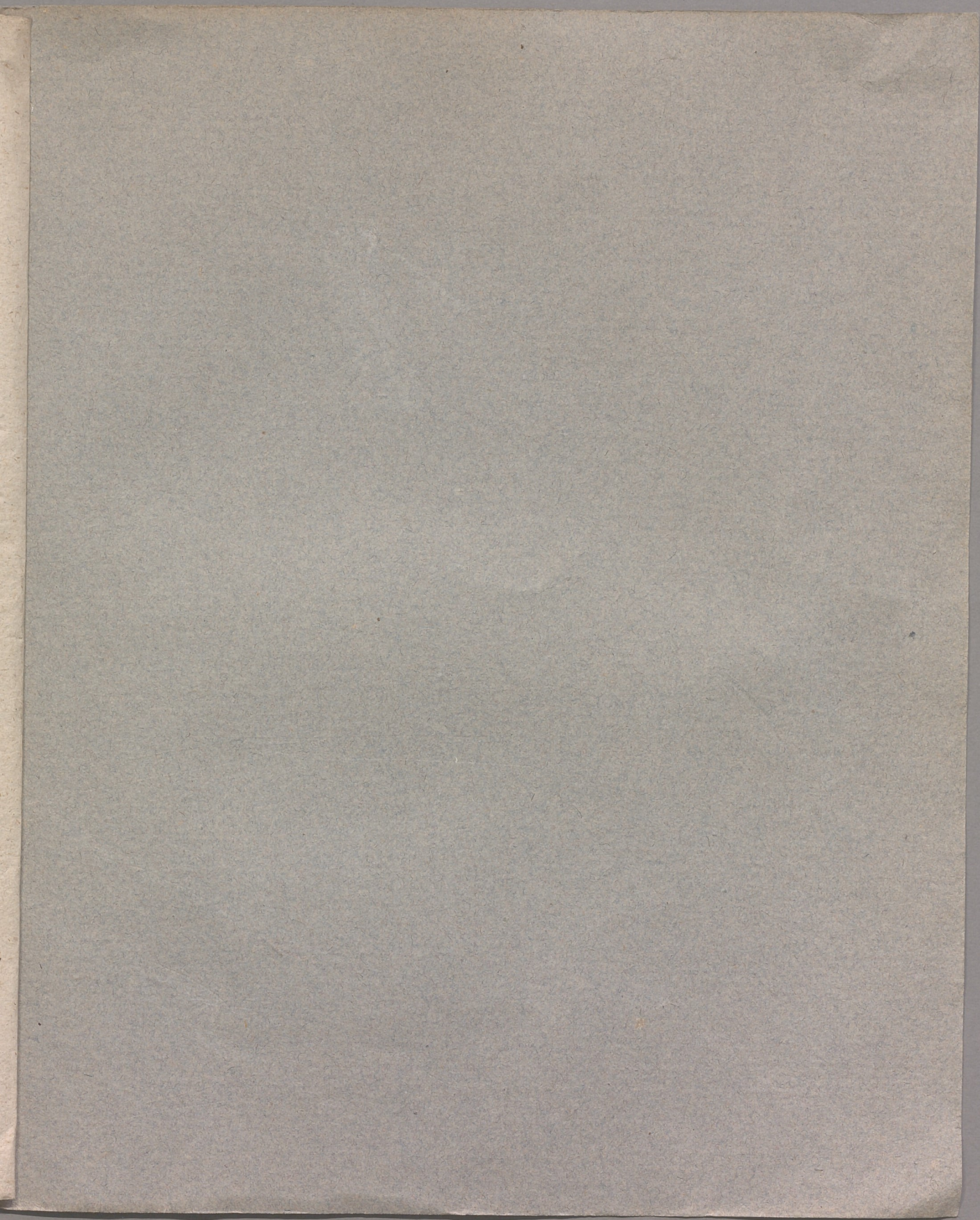
begwäm att prisa och lofwa Honom både här och ewinnerligen; ty dö wi med, så skola wi lesa med, lida wi med, så skola wi ock med Honom regera (2 Tim. 2: 11, 12).

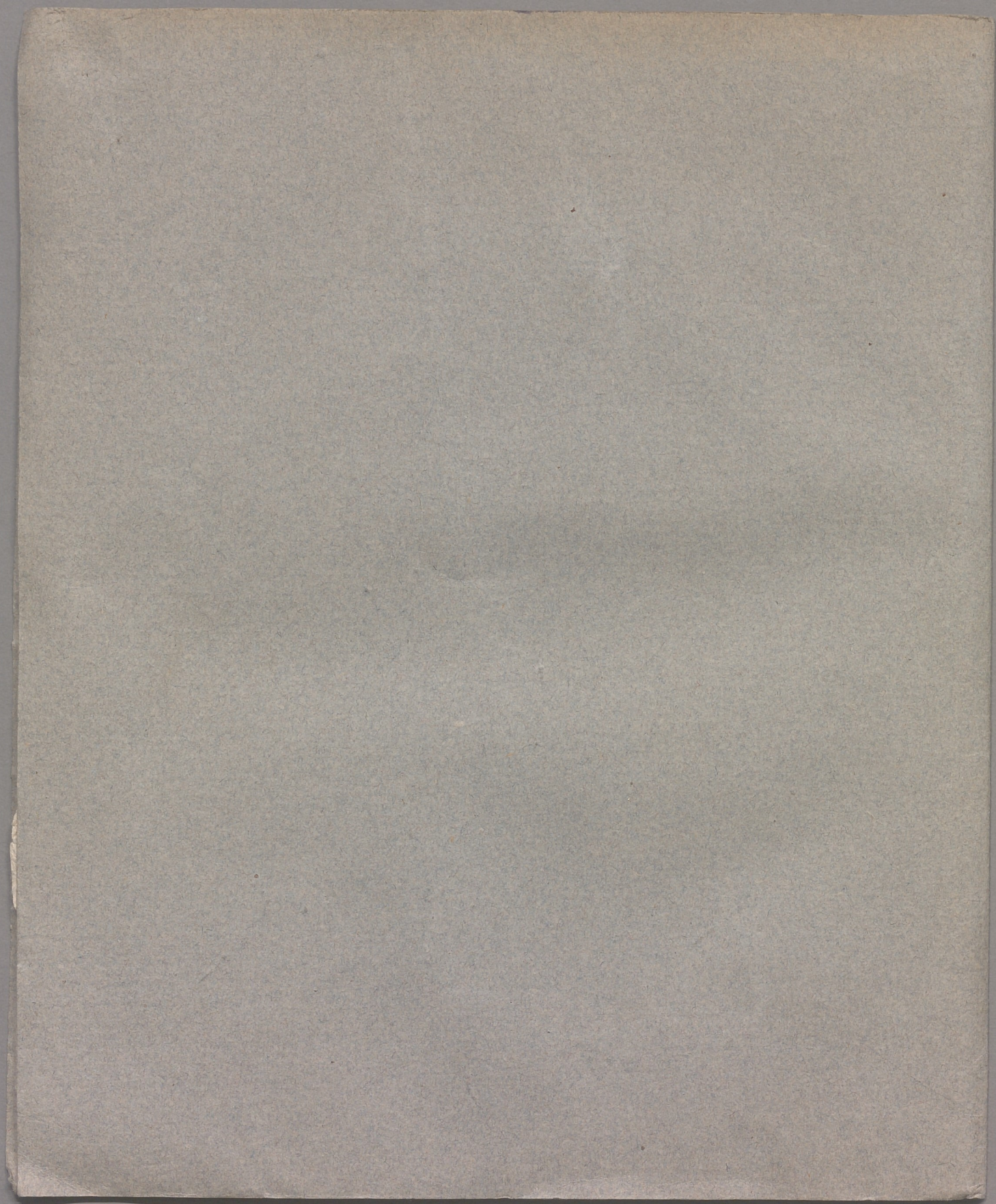
Så öfwergå själar, genom Jesu uppståndelses kraft, ifrån mörkret till ljuset, ifrån satans magt till Gud, så syndernas förlåtelse, och, medan de gå ur nåd i nåd, så de en kraft att fara efter helgelse, utan hwilken ingen får se Gud. De få wäl i synnerhet mot sitt lefnads slut finna, att wägen blifwer smalare, då utwertes och inwertes kors ofta trycker dem ned, såsom de döde i werlden. Men Jesus är med sitt andeliga herrawälde så mycket kraftigare i dem, och deras lif, fastän förböldt i Honom, skall wäl i sinom tid blifwa allom uppenbart. De se, desse redelige himlawandrare icke så mycket på wägens beswårigheter, som på det saliga målet, den härlighet, som förhållas dem öfwanefter. Deras öddeliga Ande blifwer wäl ofta hemsluk, och de falla ofta i stor bedröfwelse öfwer den dröjande förlofningen; men de söka, like duswan i stenflyster, snart sin tröst och trygghet i Jesu sår, och i desse fristäder njuta de en waraktig frid. De flyta allt mer sina sängslade tankar från jorden till himmelen, wetande att all ting blifwer bättre, när de fått inkomma dit. Så, den kämpande själen förbidar dageligen, medan hon strider, till dess hennes förwandling kommer, att hennes Brudgumme måtte komma och hjälpa henne till hwila och stadig besittning af Hans trofasta och kärleksfulla hjerta, i kärlekens rättahembygd. Och snart kommer ödden, denne döswästern från himmelen, och lofwar själen försvinnning från förgånglighetens hydda till de sälla fridsboningarne, der inga regnflurar, stormar eller floder mer skola hata henne. O huru stilla och nöjd lägger hon sig icke ned på den bädd, der ödden inom kort skall genomisa hennes lemmar, och tillsluta hennes ögon för verdens ljus? Och huru ödmjukt awaitar hon icke nu sin himmelske Brudgummes ankomst? Så widt kunna wi fortsynne öddelige följa henne med våra bestraktelser på hennes sista dag i tiden. Men fastom åswen en tros blif på denna Jesu

bruds sista saliga färd: Redan har hennes ande kämpat sig lös från sina tunga bojer i förgångensens hydda, redan hafva de andelige fienderna lemnat sina fåfänge försök, att skilja bruden ifrån den, som hon får hafwer. Redan är en skara af det Nya Jerusalems Innemånare, de starke Guds tjänste-Månarne; utfärdade att hämta henne in i bröllopsstaten. Under en salig färd nåttas hon det himmelska Sion. Parleportarne upplåtas, Nya Stadens gator betrådas; hon ser Staden och Lammet, som upplyser densamma. O! hvad salighet, som den troigna Lammets hustru nu får skåda och åtnjuta. Att se den klara ålf, som går ifrån Gud och Lammets stot, se lifsens tråd, som hvarje månad bär frukt, att se sig sjelf ifrådd det klart skinande silket, beprydd med en skön krona, med fridens palmer i sina händer, så ansikte mot ansikte skåda Gud, och till Lammets ära i sällskap med Änglarna och den stora helgonastaran få sjunga den nya sången, som aldrig slutas, detta blifwer den segrande själens sköna arfwedel, som Jesus henne förwärfwat, och i ewighet får utlifsta med mera, "som intet öga sett och intet öra hört, och uti ingen människas hjerta uppstigit är (Luc. 16: 22. Upp. 21: 21-23. Cap. 22: 1, 2. Cap. 19: 7, 8. Wis. B. 5: 17. Upp. 7: 9, 14: 3. 1 Cor. 2: 9).

Så har jag nu i Jesu namn genomgått min utlofwade betraktelse, der jag sökt att, efter våra själars andeliga behof och tillstånd, framställa det andeliga herrawäde, som Jesus till människoslägtets frälsning och salighet, genom sin uppståndelse wunnit att utlösa. Gud gifwe att detta enfaltiga tal måtte genom anda och kraft bewisa sig på alla säkre och oswande syndare, till uppwäckelse, på de wäcke till omvändelse och bättring, och på dem, som Jesum af allt hjerta söka och efterfölja till styrka och stadfästelse i nåden, samt en sann frid, fröjd och ett leswande hopp. Då skall och jag, i förtröstan på min store Szwerherdes och Frälsares wanliga milda szwersende med mina många andre fröpligheter, tåligt bära kånslan af egen bristfullhet och mina Åhbrares billiga eller obilliga bedömande af den o-

fullkomlighet, hwarmed jag utfört detta wigtiga afhandlings-ämne. Fortsätt du allenaft sjelf, Herre Jesu, ditt nådes arbete på oss alla till ditt namns ära, och våra själars frälsning och ewiga salighet. Wätte, genom din heliga mandoms annamwelse, din nåderika föbelse, din försonande wandring ifrån krubban till korset, genom din bittra pina, kamp, ödd, samt äro- och segerrika uppståndelse, alla, som här äro församlade, åtnjuta din barmhertighet. Gif Szwerheten nåd till en helig och kraftig utöfning af dess ansvarsfulla kall, att wi må bo i t ygga husse, der ditt ord och sal befrämjas. Utrusta dina wittnen med Andas och kraft, till ditt namns ära, ditt ords och din saks förswar, uppwäck, upplys och omvänd alla dem, som äro dig emot, att stora hopar må tro ditt Evangelium, samt tillbedja dig i andanom och sanningen. Herre Jesu, ifrådd dig den kraft, som du till syndares frälsning genom din uppståndelse wunnit att utlösa, prydd dig i din försonings skrud, och wisa dina härliga kronor, och ditt tvedaggade swärd, och tala till de wäcka, men ännu kraftlösa själars uppmuntran och wedergwäckelse; till de upprättige, men klenrogne, att de må få mer szwertngelse och styrka; till de bliddige och för swårigheter rådde, att de må upplifwas och komma till stadga; till de bostfärdige af sällingarne, att de måtte snart upptagas i din gemenskap; till de stadgade i nåden, att de allt mer förnyas efter ditt beläte, pris sa ditt werk och sluteligen få delaktighet i din ewiga härlighet. O! hör och hönhör oss, Herre Jesu, Du som war ödd och är leswande ifrån ewighet till ewighet, Du war mäktige Szwerhjelte, trofaste försonare och sfbrebedjare, gode Herde och säkre ledare, att wi hwar och en måtte få nåd till frimodighet och seger sfwer allt ondt, nåd till tro och en helig wandel, nåd i lifwet och ödden, i uppståndelsen och domen, så wilje wi wd i ewighet lofwa dig med Fadren och den Helige Andas, medan wi här i fröplighet öfne oss att med förklarade helgonen inslämma i det trefaldiga Halelujah! Lof och kra och pris, och kraft ware war rom Gudi ifrån ewighet till ewighet (Upp. B. 5: 13). Amen.

www.books2ebooks.eu